

*śrīḥ*  
*śrīmatē rāmānujāya namaḥ*  
*śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ*  
*śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra*  
*parabrahmaṇē namaḥ*

*śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyaē yuddhakāṇḍē*  
**॥ caturnavatitamaḥ sargaḥ ॥**

*This document has been prepared by*  
*Sunder Kidāmbi*  
*with the blessings of*  
*śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan*  
*His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam*

śrīḥ  
śrīmatē rāmānujāya namaḥ  
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ  
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra  
parabrahmaṇē namaḥ

## ॥ caturnavatitamaḥ sargaḥ ॥

rākṣasīnāṃ vilāpaḥ

tāni nāgasahasrāṇi  
sārōhāṇi ca vājinām |  
rathānāṃ tvagnivarṇānāṃ  
sadhvajānāṃ sahasraśaḥ || 6.94.1 ||

rākṣasānāṃ sahasrāṇi  
gadāparighayōdhinām |  
kāñcanadhvajacitrāṇāṃ  
śūrāṇāṃ kāmārūpiṇām || 6.94.2 ||

nihatāni śarairdīptai -  
staptakāñcanabhūṣaṇaiḥ |  
rāvaṇēna prayuktāni  
rāmēṇākliṣṭakarmanā || 6.94.3 ||

drṣṭvā śrutvā ca sambhrāntā  
hataśēṣā niśācarāḥ |  
rākṣasyaśca samāgamyā  
dīnāścintāpariplutāḥ || 6.94.4 ||

vidhavā hataputrāśca  
krōśantyō hatabāndhavāḥ |  
rākṣasyaḥ saha saṅgamyā  
duḥkhārtāḥ paryadēvayan || 6.94.5 ||

kathaṃ śūrpaṇakhā vṛddhā  
karālā nirṇatōdarī |  
āsasāda vanē rāmaṃ  
kandarpasamarūpiṇam || 6.94.6 ||

sukumāraṃ mahāsattvaṃ  
sarvabhūtahitē ratam |  
taṃ dṛṣṭvā lōkavadhyā sā  
hīnarūpā prakāmitā || 6.94.7 ||

kathaṃ sarvaguṇairhīnā  
guṇavantaṃ mahaujasam |  
sumukhaṃ durmukhī rāmaṃ  
kāmayāmāsa rākṣasī || 6.94.8 ||

janasyāsyālpabhāgyatvād  
valinī śvētamūrdhajā |  
akāryamapahāsyāṃ ca  
sarvalōkavigarhitam || 6.94.9 ||

rākṣasānāṃ vināśāya  
dūṣaṇasya kharasya ca |  
cakārāpratirūpā sā  
rāghavasya pradharṣaṇam || 6.94.10 ||

tannimittamidaṃ vairam  
 rāvaṇēna kṛtam mahat |  
 vadhāya sītā sā'nītā  
 daśagrīvēṇa rakṣasā || 6.94.11 ||

na ca sītāṃ daśagrīvaḥ  
 prāpnōti janakātmajām |  
 baddham balavatā vaira -  
 makṣayaṃ rāghavēṇa ca || 6.94.12 ||

vaidēhīm prārthayānam taṃ  
 virādham prēksya rākṣasam |  
 hatamēkēna rāmēṇa  
 paryāptaṃ tannidarśanam || 6.94.13 ||

caturdaśa sahasrāṇi  
 rakṣasāṃ bhīmakarmaṇām |  
 nihatāni janasthānē  
 śarairagniśikhōpamaiḥ || 6.94.14 ||

kharaśca nihataḥ saṅkhyē  
 dūṣaṇastriśirāstathā |  
 śarairādityasaṅkāśaiḥ  
 paryāptaṃ tannidarśanam || 6.94.15 ||

hatō yōjanabāhuśca  
 kabandhō rudhirāśanaḥ |  
 krōdhānnādaṃ nadan sō'tha  
 paryāptaṃ tannidarśanam || 6.94.16 ||

jaghāna balinaṃ rāmaḥ  
sahasranayanātmajam |  
vālinaṃ mērusaṅkāśaṃ  
paryāptaṃ tannidarśanam || 6.94.17 ||

ṛṣyamūkē vasaṃścaiva  
dīnō bhagnamanōrathaḥ |  
sugrīvaḥ prāpitō rājyaṃ  
paryāptaṃ tannidarśanam || 6.94.18 ||

dharmārthasahitaṃ vākyaṃ  
sarvēśāṃ rakṣasāṃ hitam |  
yuktaṃ vibhīṣaṇēnōktaṃ  
mōhāt tasya na rōcatē || 6.94.19 ||

vibhīṣaṇavacaḥ kuryād  
yadi sma dhanadānujaḥ |  
śmaśānabhūtā duḥkhārtā  
nēyaṃ laṅkā bhaviṣyati || 6.94.20 ||

kumbhakarṇaṃ hataṃ śrutvā  
rāghavēṇa mahābalam |  
atikāyaṃ ca durmarṣaṃ  
lakṣmaṇēna hataṃ tadā |  
priyaṃ cēndrajitaṃ putraṃ  
rāvaṇō nāvabudhyatē || 6.94.21 ||

mama putrō mama bhrātā  
mama bhartā raṇē hataḥ |

ityēṣa śrūyatē śabdō

rākṣasīnām kulē kulē || 6.94.22 ||

rathāśvanāgāśca hatā -

statra tatra sahasraśaḥ |

raṇē rāmēṇa sūrēṇa

hatāścāpi padātayaḥ || 6.94.23 ||

rudrō vā yadi vā viṣṇu -

rmahēndrō vā śatakratuḥ |

hanti nō rāmarūpēṇa

yadi vā svayamantakaḥ || 6.94.24 ||

hatapravīrā rāmēṇa

nirāśā jīvitē vayam |

apaśyantyō bhayasyānta -

manāthā vilapāmahē || 6.94.25 ||

rāmahastād daśagrīvaḥ

śūrō dattamahāvaraḥ |

idaṃ bhayaṃ mahāghōraṃ

samutpannaṃ na buddhyatē || 6.94.26 ||

taṃ na dēvā na gandharvā

na piśācā na rākṣasāḥ |

upasṛṣṭaṃ paritrātuṃ

śaktā rāmēṇa saṃyugē || 6.94.27 ||

utpātāścāpi dṛśyantē

rāvaṇasya raṇē raṇē |

kathayanti hi rāmēṇa  
rāvaṇasya nibarhaṇam || 6.94.28 ||

pitāmahēna prītēna  
dēvadānavarākṣasaiḥ |  
rāvaṇasyābhayaṃ dattaṃ  
manuṣyēbhyō na yācitam || 6.94.29 ||

tadidaṃ mānuṣaṃ manyē  
prāptaṃ niḥsaṃśayaṃ bhayam |  
jīvitāntakaraṃ ghōraṃ  
rakṣasāṃ rāvaṇasya ca || 6.94.30 ||

pīḍyamānāstu balinā  
varadānēna rakṣasā |  
dīptaistapōbhirvibudhāḥ  
pitāmahamaṇḍajayan || 6.94.31 ||

dēvatānāṃ hitārthāya  
mahātmā vai pitāmahaḥ |  
uvāca dēvatāstuṣṭa  
idaṃ sarvā mahadvacaḥ || 6.94.32 ||

adyaprabhṛti lōkāṃstrīn  
sarvē dānavarākṣasāḥ |  
bhayēna prabhṛtā nityaṃ  
vicariṣyanti śāśvatam || 6.94.33 ||

daivataistu samāgamyā  
sarvaiścēndrapurōgamaiḥ |

vṛṣadhvajastripurahā  
mahādēvaḥ pratōṣitaḥ || 6.94.34 ||

prasannastu mahādēvō  
dēvānētad vacō'bravīt |  
utpatsyati hitārthaṃ vō  
nārī rakṣaḥkṣayāvahā || 6.94.35 ||

ēṣā dēvaiḥ prayuktā tu  
kṣud yathā dānavān purā |  
bhakṣayiṣyati naḥ sarvān  
rākṣasaghnī sarāvaṇān || 6.94.36 ||

rāvaṇasyāpanītēna  
durvinītasya durmatēḥ |  
ayaṃ niṣṭānakō ghōraḥ  
śōkēna samabhiplutaḥ || 6.94.37 ||

taṃ na paśyāmahē lōkē  
yō naḥ śaraṇadō bhavēt |  
rāghavēṇōpasṛṣṭānāṃ  
kālēnēva yugakṣayē || 6.94.38 ||

nāsti naḥ śaraṇaṃ kiñcid  
bhayē mahati tiṣṭhatām |  
dāvāgnivēṣṭitānāṃ hi  
karēṇūnāṃ yathā vanē || 6.94.39 ||

prāptakālaṃ kṛtaṃ tēna  
paulastyēna mahātmanā |

*yata ēva bhayaṃ dr̥ṣṭaṃ*

*tamēva śaraṇaṃ gataḥ || 6.94.40 ||*

*itīva sarvā rajanīcarastrīyaḥ*

*parasparaṃ samparirabhya bāhubhiḥ |*

*viṣēdurārtātibhayābhipīḍitā*

*vinēduruccaiśca tadā sudāruṇam || 6.94.41 ||*

*|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyē*

*yuddhakāṇḍē caturnavatitamaḥ sargaḥ ||*